

Raadsvergadering d.d. 23 november 2023

Voorstelnummer 78-2023

Agendanummer 6

Zaaknummer Z20087043

Onderwerp: Vaststellen Accommodatiebeleid 2023 'Passend accommoderen'

Portefeuillehouder: V. Tuijp

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

Vaststellen van het Accommodatiebeleid 2023 'Passend accommoderen'.

Samenvatting

In 2018 is het vastgoedbeleid vastgesteld dat geldt voor alle accommodaties in de vastgoedportefeuille van de gemeente. In 2021 is de opdracht verstrekt voor het opstellen van een accommodatiebeleid om grip te houden en een heldere rol te vervullen met betrekking tot de maatschappelijke accommodaties. Het accommodatiebeleid maakt duidelijk waarom en hoe we een rol spelen bij het accommoderen van maatschappelijke activiteiten. Het biedt toetsingskaders voor afspraken, planvorming en burgerinitiatieven waarin maatschappelijke accommodaties betrokken zijn. Hiermee kunnen we uitleggen waarom we wel of niet een rol innemen ten aanzien van de invulling van maatschappelijk kernvastgoed. Voor verenigingen en maatschappelijke organisaties is het daarmee uitlegbaar, transparant en doelmatig wanneer en of de gemeente een rol speelt bij het accommoderen.

Onderbouwing en alternatieven

In zijn algemeenheid geeft het gemeentelijk vastgoedbeleid aan dat in separaat beleid zal moeten worden aangegeven 'wanneer en hoe' vastgoed wordt ingezet als instrument voor de betreffende maatschappelijke beleidsdoelen. In de uitvoeringsplannen behorend bij de integrale Beleidsnota 'Zelf, Samen, Organiseren' van de afdeling Samenleving wordt benoemd of vastgoed als instrument wordt ingezet om beleidsdoelstellingen te behalen. In het accommodatiebeleid staat beschreven hoe dit kan worden vormgegeven. Aldus welke rollen de gemeente kan aannemen en welke spelregels hiervoor gelden.

De opdracht om te komen tot een accommodatiebeleid kende de volgende uitgangspunten:

- de gemeente dient te voldoen aan de wet en regelgeving inzake de wet Markt en Overheid;
- het beleid gaat uit van het gelijkheidsbeginsel;
- voor de bestaande voorzieningen wordt uitgegaan van de huidige gemeentelijke (structurele) kosten;
- het beleid ziet zowel op bebouwde als onbebouwde maatschappelijke accommodaties;
- het beleid moet inzicht geven in welke gevallen en de wijze waarop de gemeente accommodaties financiert, in eigendom heeft en beheert, dan wel de wijze waarop de gemeente het hebben van accommodaties ondersteunt (zowel op het gebied van financiering als exploitatie/beheer);
- het beleid moet inzichtelijk maken onder welke voorwaarden gebruik (verhuur) plaatsvindt, indien de gemeente eigenaar is;
- er moet een relatie worden gelegd met zowel het vastgoedbeleid, het grondbeleid, het integraal beleidskader Sociaal Domein als het subsidiebeleid.

Het accommodatiebeleid laat zien welke maatschappelijke accommodaties we hebben, hoe de eigenaarsrol is ingevuld en wie welke verantwoordelijkheden heeft. Naast een antwoord op bovenstaande vragen, bleek er behoefte aan duidelijke afwegingskaders zodat initiatieven met betrekking tot maatschappelijke accommodaties op eenzelfde manier kunnen worden behandeld. Het accommodatiebeleid is in de bijlagen dan ook uitgebreid met verschillende afwegingskaders.

Het accommodatiebeleid richt zich op de toekomst. Dit betekent dat voor bestaande accommodaties een traject zal moeten worden gestart om deze (zoveel mogelijk) in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten van het accommodatiebeleid en daarmee ook de Wet Markt en Overheid. Deze implementatieperiode kent meerdere jaren en leidt waar nodig tot maatwerk.

Financiële aspecten

Door het vaststellen van dit beleid is noodzakelijk dat de kostprijzen van de accommodaties goed worden gemonitord. Er is reeds een eerste berekening geweest om te komen tot kostendekkende tarieven voor de sportaccommodaties, om te zien of er grote afwijkingen zijn. Deze tarieven worden door middel van een benchmark getoetst aan de landelijke tarieven. Een eerste inschatting laat zien dat we in verhouding tot andere gemeenten een relatief lage kostprijs kennen. Dit komt mede doordat we onderhoud en beheer veelal zelf uitvoeren.

Er zijn meerdere mogelijkheden om de financiële draagkracht van onze gebruikers te behouden als tarieven dienen te worden gewijzigd (middels het wijzigen van de subsidieregelingen, het nemen van een algemeen belang besluit zoals eerder is gedaan, of anders). Het vaststellen van dit beleid zorgt er voor dat op een later moment geen grote financiële afwegingen hoeven te worden gemaakt.

Personele aspecten

De implementatie van het accommodatiebeleid dient te worden begeleidt. In beginsel wordt dit binnen de huidige formatie opgepakt.

Risico's

Het accommodatiebeleid is in lijn met de Wet Markt & Overheid, het Vastgoedbeleid, Grondbeleid, Subsidiebeleid en de integrale beleidsnota van de afdeling Samenleving.

Bij het vaststellen van de uitgangspunten is het nog niet duidelijk welke financiële gevolgen dit in de toekomst exact met zich mee brengt. Er is reeds een eerste berekening gemaakt om te komen tot kostendekkende tarieven. Deze tarieven worden door middel van een benchmark getoetst aan de landelijke tarieven. Een eerste inschatting laat zien dat we in verhouding tot andere gemeenten een relatief lage kostprijs kennen. Dit komt mede doordat we onderhoud en beheer veelal zelf uitvoeren.

Bij de doorvoering van dit beleid wordt rekening gehouden met de draagkracht van de gebruikers. Om te voorkomen dat het vaststellen van deze kaders grotere gevolgen heeft dan gewenst, worden indien nodig keuze scenario's voorgelegd aan de raad zodat zij op een later moment een keuze kan maken hoe dit op te vangen (middels het wijzigen van de subsidieregelingen, het nemen van een algemeen belang besluit of anders).

Gevolgde procedure

Het concept is tot stand gekomen door een samenwerking van de regiegroep (beleidsmedewerkers Sport, Vastgoed en Welzijn en de Teamleider A&C) met een extern bureau en de bredere projectgroep intern, bestaande uit verschillende disciplines waaronder Sport, Kunst en Cultuur, Welzijn, Jeugd, Vastgoed, Openbare Werken, Subsidie en Financiën. Ook is het concept verstrekt aan de Koepel Sociaal Domein voor advies. Participatie is zeer gering mogelijk omdat de wet grotendeels de kaders voorschrijft, daarom hebben we ons beperkt tot een onafhankelijke advies organisatie. Het accommodatiebeleid wordt vorm gegeven door de uitvoeringsplannen en is dan ook volgend.

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie

Het beleid zal openbaar worden gepubliceerd na vaststelling, waaronder op onze website. Aan de maatschappelijke partijen is reeds aangekondigd dat dit beleid in de maak is. Met herziening van overeenkomsten is gewacht tot vaststelling van het accommodatiebeleid. Partijen zijn op de hoogte van het voorleggen van het accommodatiebeleid aan de raad en zullen worden uitgenodigd na vaststelling om met elkaar door te nemen wat de vervolgstappen zijn.

Rapportage, verantwoording en evaluatie

Na afloop van de beleidscyclus van de uitvoeringsplannen zal het accommodatiebeleid worden geëvalueerd en waar nodig aangepast en opnieuw worden aangeboden aan de Raad.

Bijlagen

- Passend accommoderen, Accommodatiebeleid 2023

Edam-Volendam, d.d. 24 oktober 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
H. van der Woude

de burgemeester,
L.J. Sievers.